کەژاڵ ئادەمی بۆ گوڵان:

هونەرمەندە لاوەکانمان پێناسەیەکی روونیان بۆ مۆسیقای کوردی نییە

کەژاڵ ئادەمی خەڵکی شاری سەقزی رۆژهەڵاتی کوردستانە، بەر لەوەی گۆرانی بڵێ و بێتە نێو بواری مۆسیقاوە دەستی بە شیعر نووسین کردووە و وەك شاعیرێك ناسراوە، ماوەی چەند ساڵێکە کوردستانی جێهێشتووە و ئێستا لە وڵاتی سوید گوزەر دەکات، چەند رۆژێك بوو بە سەردان گاڕابۆوە کوردستان بۆ تەواو کردنی کاروباری سیدییەکەی خۆی، هەروەها بۆ ئەوەی لە نزیکەوە کوردستان ببینێت و ئاشنایەتییەکی دەربارەی بارودۆخی کوردستانی ئازاد هەبێت، بۆیە لە دەرفەتێکدا ئەم گفتوگۆیە لە نێوان گوڵان و کەژاڵ ئادەمی دروست بوو.

لە رێگای گۆرانییەوە شیعرەکانی خۆمە گەیاندە جەماوەر

*** دەربارەی سەرەتاکانی هاتنی بۆ ناو بواری هونەر هاتو کەژاڵ ئادەمی دەڵێ:**

_ هاتنی من بۆ دنیای هونەر بە نووسینی شیعر دەستی پێکرد، لەمنداڵییەوە شیعر دەنووسم، دواتر لەتەمەنی شازدە ساڵیدا دەستم کرد بە ژەنینی ئامێری کەمان، ئەو کاتە بیرۆکەی گۆرانی گوتنم لا درووست بوو، پێش ئەوەی بەرهەم بڵاو بکەمەوە لەسەر پەروەردەکردنی دەنگ کارم کردووە بۆ ئەوەی بەشێوەیەکی جوان و شیاو هونەرەکەم پێشکەش بکەم. بەدڵنیاییەوە شیعر کاریگەری هەبووە و هەموو کاتێك ویستوومە شیعرەکانم بەشێوەیەکی جوان پێشکەشی جەماوەرەکەم بکەم، و هەستم کرد کە گۆرانی باشترین رێگایە بۆ ئەوەی شیعرەکانی خۆتی پی بگەیەنیتە خەڵك، هەروەها ئەو کاتە خەریکی فێربوونی مۆسیقا بووم ئەوەش بەهەمان شێوە کاریگەری هەبوو جگە لەمەش بەهرەی دەنگخۆشی کە پێیان گوتم دەنگت خۆشە ئەمانە هەموویان بوونە هۆی ئەوەی گۆرانی بڵێم.

*** دەربارەی ئەوەی کە ئایا هیچ لێك نزیك بوونەوەیەك هەیە لەنێوان لە کولتووری فارسی و کوردی لە بواری گۆرانی و مۆسیقاوە خاتو کەژاڵ دەڵێ:**

بە بڕوای من بنەمای مۆسیقاکە هەر یەکە، بەڵام شێوازی ئەدای هەریەکەیان جیاوازە، من هەموو کاتێك هەوڵم داوە کار لەسەر مۆسیقای کوردی بکەم لەبەر ئەوەی هەست دەکەم مۆسیقای کوردی پێویستی بەوە هەیە زیاتر ئیشی لەسەر بکرێت بەتایبەتی لەسەردەمی ئێستادا کە من پێم وایە مۆسیقای کوردی تووشی هەندێك لە سەرلێشێواوی بووە، هونەرمەندان لە قۆناغی تاقیکردنەوەدان بەتایبەتی هونەرمەندە لاوەکانمان کە پێناسەیەکی ڕوونیان بۆ مۆسیقای کوردی نییە، هەر ئەمەشە کە دەیبینین لەژێر ناوی نوێکاریدا هەندی جار بەهەڵە سوود لەو نوێکارییە وەردەگیرێت هەندی کاری باشیش کراوە، بەڵام پێویستە زیاتر کار لەسەر پەروەردەکردن و فێربوون بکرێت بۆ ئەوەی پێناسەیەکی ڕوونمان بۆ مۆسیقا هەبێت.

*** کەژاڵ ئادەمی بەم شێوەیە باس لە نوێکاری دەکات لەهونەری کوردیدا :**

_ من هەمیشە گوتوومە نوێکاری جیاوازی هەیە لەگەڵ لاسایی کردنەوە، لای من نوێکاری واتە لە چوارچێوەی مۆسیقای خۆمان لەسەر بنەمای مۆسیقای خۆمان پەرە بە کارەکانمان بدەین، بۆنموونە بەرهەمەکانی گروپی کامکاران دەتوانین بە نوێکاری دابنێین لەبەر ئەوەی لەچوارچێوەی مۆسیقای کوردیدایە نەچووە بە لای بێگانەدا، بەڵام نوێکاری و تازەگەری جوانی تێدا کراوە. من هیچ کاتێك دژی ئەوە نیم سوود لە مۆسیقای وڵاتانی تر وەربگرین، بەڵام بۆ ئەوەی کارەکە سەرکەوتوو بێت دەبێت ئێمە شارەزاییەکی تەواومان لە مۆسیقای کوردیدا هەبێت ئینجا هەوڵ بدەین شارەزا بین لە مۆسیقای ئەو وڵاتەی کە ئەمانەوی تێکەڵبوونێك لەنێوانیاندا درووست بکەین.

دەربارەی ئەو دیاردەیەی کە ئێستا هەندێك گۆرانیبێژی گەنج ناوی دەنێن نوێکاری کە رەنگە کاریگەری سلبی بۆ سەر بەردەوام بوونیان خاتوو کەژاڵ دەڵێ: ڕاستییەکەی نازانم هۆکارەکە چییە، ناڵێم هەموو ئەو هونەرمەندانە ناسەرکەوتوون بەڵام بەڕای من هۆیەکەی بۆ ئەوە دەگەڕێتەوە کە زانیارییەکی تەواویان نییە دەربارەی مۆسیقا کە پێویستە هەیانبێت، ئەگەر شارەزاییەکی تەواومان لەمۆسیقاکەمان هەبێت ئەوا نوێکارییەکە جوانتر دەبێت و سەرکەوتووتر دەبێت و ئەوەی پێشکەشی دەکەین لە دڵی خەڵك جێگای خۆی دەکاتەوە.

ئامانجی من ئەوە بووە دەنگێك بم بۆ هەستەکانم

دەربــارەی ئاراســتەی ئەو شــیعرانەی کە دەینووسیتەوە کەژاڵی شاعیر و هونەرمەند دەڵێ: من هەمیشــە یەکێك لە ئامانج و مەبەســتە سەرەکییەکانم لە شیعرەکانمدا ئەوە بووە کە بتوانم دەنگێك بم بۆ هەســتەکانی خۆم، من خۆم ژنێکم لەکۆمەڵگای کوردی و هەمیشــە پێم خۆش بووە وەك ژنێك شــیعرەکانم ئاراستەی پیاو بکەم و بە روونی باســی هەســتی خۆم بکەم بۆ رەگەزی بەرامبەر، پێم وایــە دنیای ئێمە زۆر لەوە قووڵتر بۆتەوە لەوەی وەك جاران تەنها باســی لەشولاری مرۆڤ بکەین، بۆیە زۆر حەز دەکەم شــیعرەکانم دەربری هەستی ژن بێت، ئێستا باسی ئەدەبیاتی ژنــان دەکرێت و چەندیــن ژن رەخنە دەگرن لەو بارودۆخە کۆمەڵایەتییەی توندوتیژی دژ بە ژن هیوادارم لەداهاتوودا باس لەمۆســیقای ژنانیش بکەیــن باس لە گۆرانی ژنــان بکەین، من وەك ژنێك هەســتی تایبەت بە خۆم هەیە و هیوادارم بتوانم دەنگێك بم بۆ شیعری ژنان.

سەبارەت بەوە ئایا شــیعرەکانی بەرگریکردنە لەئافرەت و دەربڕینی هەســتی ئافرەتانە کەژاڵ دەڵێ: بەڵێ بەدڵنیاییــەوە، چونکە من پێم وایە مۆسیقا وەکو یەکێك لەبوارەکانی هونەری دەتوانێ کاریگەرییەکی زۆر دروســت بکات لەسەر ئالوگۆڕی لەکۆمەڵگادا، لەبــەر ئەوەی خەڵك زۆر گوێ لە مۆســیقا دەگرێت مرۆڤ دەبێت ئەرکی سەرشانی جێبەجێ بکات، من وەك گۆرانیبێژێك مەبەســتی من ئــەوە نییە تەنهــا گۆرانی بڵێم بەڵکــو دەمەوێــت پەیامــی خــۆم بگەیەنم بە گوێگر و کاریگەری لەســەر دروست بکات. بە خۆشــحاڵییەوە خەڵکی ئێمە بەرەبەرە رووناکبیرتر دەبن، ئێمە دەبێت رچەشــکێن بین و بۆ داهاتوو کار بکەین.

لە کۆمەڵگای رۆژهەڵاتی وەك کۆمەڵگای کوردســتان ئەو رچە شکاندنە باجی دەوێت، ئایا ئــەو باجە بۆ ئافرەتێك چــی دەبێت بۆ وەڵامی ئەم پرسیارە خاتو کەژاڵ دەڵێ: پێم وایە دەبێت لە ئێشــدا رچە شکاندن بکرێت،ئەگەر من بڕوام بە ئامانجەکەی خــۆم هەبێت پێم وایە باجەکەی زۆر نییە،چونکە هەر کەسێك بە دڵسۆزی کارێك بــکات دەبێ ئامادەش بێ بــۆ ئەوەی باجەکەی بدات و دڵنیا بێت کە کاری نوێی وەك شــکاندنی رچەیەکی بێ باج تێناپەڕێت.

لە کۆمەڵگای ئێمەدا نێر و مێ ئازاد نین

*** سەبارەت بەوەی کە کۆمەڵگای رۆژهەڵات بە گشــتی بە کوردستانیشــەوە کۆمەڵگایەکی باوك سالارییە،ئایا لەناو هونەردا ئەو جیاوازییەی نێــوان ئافرەت و پیاو هەســتی پێدەکرێت، خاتوو کەژاڵ دەڵێ:**بە بڕوای مــن لەوڵاتانی جیهانی سێیەم دا و لەکوردستاندا ئێمە باس لەوە دەکەین کــە ژن ئــازاد نییە بەڵام بە بــڕوای من نە ژن ئازادە نە پیاو، ژنەکانمان دیلی دەســەڵاتی پیاون و پیاوەکانیش دیلــی دابوونەریتە کۆنەکانن، ئەوە بۆچوونی منە لەوانەیە بە رواڵەت پیاو ئازاد بێت، بەڵام لەڕاستیدا ئەویش ئازاد نییە، دنیای هونەر لەسەردەمی ئێستادا پیاوســالارییە لەبەر ئەوەی زۆربــەی ئەوانەی خەریکی مۆســیقان زۆربەی موزیکژەنەکان و ئاوازدانــەرەکان پیاون هیوادارم لە داهاتــوودا رێژەی ژنان زیاتــر بێت ئەمەش کاریگەری هەیــە، نابێت ئــەوەش لەبیر بکەین هەندێــك ئەو پیاوانەی لەبواری مۆســیقادا کار دەکەن ئەو بوارە بە ئافرەتان دەدەن، بە گشتی ئەمە وەك فەرهەنگێك لە کوردستان دەبینرێت؟، بەڵام ئەگەر من بگەڕێمەوە بۆ رۆژهەڵات فەرهەنگەکە لەلایەکەوە و لەلایەکی ترەوە دەســەڵات ئەو بوارە بە ژن نادات کە خۆی دەربخات لەبواری گۆرانی گوتندا و چەندین رێگــری دێتە پێش بۆیە ئەو جیاوازییە زۆر زیاترە، هەروەها دەبێت ئەوەش بڵێم پیاو ئازادانەتر دەتوانێت هەستەکانی دەرببڕێت.

بەهێمنی رێگام گرتۆتە بەر با بزانین بە کوێ دەگات

دەربــارەی کەم دەرکەوتنــی و نەبینینی وەك پێویســت لــە دەزگاکانی راگەیانــدن و کەمی بەرهەمەکانی کەژاڵ ئادەمــی دەڵێ: من هیچ کاتێك بیرم لەوە نەکردۆتە کە خەڵك ئێشەکەی من ئەناســنەوە وەك کەژاڵ بەڵکو هەمیشە مەبەستم ئەوە بووە ئێشەکەم بناسرێتەوە لەلایەن خەڵکەکەوە، دەمەوێت ئێشەکەم بناسرێتەوە بۆ ئەوەی کاریگەریم لەســەر جەماوەرەکــەم هەبێت، هیــوادارم بتوانم لەداهاتوودا بتوانم کاری هونەری باشــتر بکەم، بەهێمنی رێگام گرتۆتە بــەر با بزانین بە کوێ دەگات، بەڵام هەموو ئاواتم ئەوەیە دڵی خەڵکەکە شاد رابگرم و ببمە جێگای رەزامەندییان و چێژ وەربگرن لەکارەکەم.

بەرهەم هێنانی هەر کارێك ئێش و ماندووبوون و پارەیەکی زۆری پێویستە، منیش لەم چەند ساڵەدا کە ئێشــم کردووە ئەرکی هەموو کارەکانم لەسەر شــانی خۆم بووە، لە هیــچ لایەنێکەوە یارمەتیم نەدراوە و داواشــم نەکــردووە. پاشــان ئەوانەی لەتاراوگە دەژین وەك کوردستان نییە لەوێ دەبێت پەیوەندییــان پێوە بکەیت و لەچەند وڵاتێك کۆیان بکەیتەوە.

چۆن لە ئەورووپا هونەرمەندان گرفتیان هەیە لە کوردستانیش بە هەمان شێوەیە

دەربارەی ئــەوە جیاوازیانەی بەدی کردوون لە کوردســتان دوای گەرانەوەی و ئایا بینین و باس کــردن چ جیاوازییەکیان هەیە خاتو کەژاڵ دەڵێ: راستییەکەی هەر بە باشی باسیان دەکرد دەیان گوت کوردستان خۆشە و منیش هاتمەوە خۆشتر بــوو لەوەی بیرم لێ دەکــردەوە، دەبینم خەڵکەکە هەموویــان هاوزمانــی خۆمــن و جیالەمەش خەڵکەکە زۆر گەرموگوڕ بوون بەرامبەر بە من، زۆر بەجوانی پێشوازییان لێکردم و کوردستانم زۆر بەجوانی بینی.

ئەمــە تێڕوانینی من بۆ ژیانی گشــتی لە کوردســتان، لە لایەنی هونەریشــەوە پێم وایە لە کوردستان ئەنجامدانی کاری هونەری زۆر ئاسانە

بەداخــەوە زۆر هونەرمەندم نەبینیــوە لەم چەند رۆژەدا لەبەر ئەوەی زیاتر ســەرقاڵی ئیشەکانی خۆم بووم بۆیە نەمتوانیوە بیانبینم و لەســەر ئەو بوارە قسە بکەم، بەڵام دیارە لێرەش ئەوەندە ئاسان نییە و گرفتی خۆی هەیە وەك چۆن لە تاراوگە گرفتــی هەیە بەڵام گرفتەکان جیاوازییان هەیە.

چەنــد رۆژێکە لێرەم ئیشــەکانم زۆر بە خێرایی ئەنجامداون، دەتوانم بڵێم گرفتەکانی بەرەدەم هونەر لێرە کەمترن و کارەکان ئاسانتر بەڕێوە دەچن.

ئەمە یەکەم جارە دێمەوە کوردستان، مەبەستی ســەرەکیم هاتنەوەم بوو بۆ ناو خاك و نیشــتمان بــۆ ئەوەی بزانم کوردســتان چۆنە، جگە لەوەش خەریکی دروستکردنی کلیپم هیوادارم بتوانم بە باشــی کارەکانم ئەنجام بــدەم، هەروەها دەمەوێ ئاماژە بــەوە بکەم کە بەرهەمێکــم ئامادەیە بۆ بڵاوکردنەوە ئێستا لە وتوێژدام لەگەڵ کۆمپانیاکان بۆ بڵاو کردنەوەی، بەڵام هێشتا لەگەڵ هیچیان رێکنەکەوتووم، ئێستا لەقۆناغی گفتوگۆ دام و لەداهاتوویەکی نزیکدا بڵاوی دەکەمەوە.